

El joc, clau per al desenvolupament psicològic de l'infant

Jordi Sala. Ps

Unitat de Psicoteràpia Psicoanalítica d'Infants i Jov
 Sant Pere Claver – Fundació

Un nen li diu a un altre: juguem? I amb aquesta pregunta fa una invitació a l'amistat, a la companyia, al divertiment compartit, a la descoberta de les regles del jugar i de relacionar-se. La podem considerar també una proposta per aprendre junts.

Hi ha moltes maneres de jugar, tantes com infants que juguen i adults que actuen. El joc és fonamentalment una manera que tenen les criatures **actuant sobre una realitat que és al seu abast i comprensible**. Els adults estem tan acostumats a fer servir les paraules per explicar el què ens passa, el què desitgem o ens enutja que de vegades per nosaltres és més fàcil de veure a la vista que els petits fan servir paraules i altres maneres de comunicar-se més que amb ells, com per exemple el joc.

Una colla de nens amb pocs elements organitzen una situació de joc. No els cal ni un excés de joguines, de maquetes o de pantalles. Només un ambient relativament lliure i alhora segur, on poder sentir-se prou tranquils i continguts per deixar volar la imaginació. Aquesta és la mena de **joc lliure** que esdevé **font constant d'aprenentatge**.

*"El joc lliure es
font constant
d'aprenentatge"*

Jugant el nen i la nena també **posen a prova les seves habilitats i la seva capacitat de tolerar la frustració** en un context relativament controlat. La satisfacció de l'èxit i el malestar del fracàs són més suportables dintre d'un àmbit de joc. Les rivalitats, les comparacions, fins i tot les trampes per a tenir una posició més avantatjosa, el malestar de la derrota o l'eufòria del triomf són competitiu... Dins el joc, totes aquestes situacions difícils no tenen unes conseqüències dramàtiques o excitants en excés.

La intervenció de l'adult

Convé que l'adult no interfereixi en excés ni estigui del tot absent en el joc. És clar que la seva presència és més necessària quan més petita és la criatura. Però, així i tot, des d'una perspectiva del desenvolupament de l'infant i des de la funció d'execució, **l'adult hauria de tenir una presència flexible i que no condicioni**.

Cal deixar que l'infant jugui amb nosaltres, que ens involucri d'acord amb la seva inventiva i les seves necessitats de desenvolupament, atribuint-nos diferents rols d'acord amb allò que importa més en el moment del joc i d'allò que és més rellevant en el desenvolupament mental. D'aquesta manera la nena pot adjudicar el rol de petita a la mare i el de gran a ella, casar-se amb el pare i fer foc a casa; el nen pot derrotar el pare i imposar-se damunt d'ell, revertir rols, poder **imaginar com se senten les coses de dins i de fora i gaudir d'invertir momentàniament les perspectives**.

*"El joc s'esdevé en un
espai intermig entre
la fantasia i la
realitat, i té
conseqüències
maduratives"*

Quan l'infant és una mica més gran és necessari permetre que s'en desentengui i es torni a entendre amb els semblants en edat. Segurament els adults hem comprovat com hi ha moments del joc, per exemple entre germanes, que semblen reclamar la presència del gran i com, quan aquesta es fa efectiva, les coses encara s'emboliquen més. L'adult, en aquests moments, hauria de deixar que "la sang no arribi al riu" i no intervenir més.

El joc s'esdevé en un espai intermig entre la fantasia i la realitat, i té conseqüències maduratives tant pel que fa a la realitat mental interior de l'infant com en la comprensió i manera de relacionar-se amb la realitat exterior amb l'externa a si mateix, compresa la realitat física amb la qual no hi ha cap problema que entengui's.

Llegeix més articles a [“Les dificultats dels infants davant els aprenentatges?”](#)

Llegeix més articles a ["la càpsula"](#)

Visita el web de la [UPPIJ](#)

Visita el web de [Sant Pere Claver - Fundació Sanitària](#)

C. Vila i Vilà, 16 08004 Barcelona | Tel. 93 442 39 03 | info@spcsalut.org | www.spcsalut.org